

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno	Din 25.—
pololetno	Din 12.50
triletno	Din 7.—
posamezna številka	Din 1.—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

mali oglasi do 9 petih vrst	à Din 1.50
večji inserati od 10 petih vrst naprej	à Din 2.—
notice, izjave, poslano, reklame petih vrst	à Din 3.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. v hiši „Ekonom“.

Klerikalci v objemu z radikali.

Naši kulukarji silno radi kriče o svojem boju z radikali. Zlasti na deželi, če so tako lepo med sabo, so glasni s svojim opozicijskim, da morajo misliti njih ubogi verniki, da bo že takoj drugi dan zrušil Jugoslovanski klub v junaškem naskoku samoradikalno vladno.

Toda mine dan za dnevom, mesec za mesecem in radikalna vlada še vedno ni padla, da prejemo dan za dnem, mesec za mesecem samo nove davke.

Glasni so namreč naši kulukarji proti radikalom samo doma v Sloveniji, dočim so v Beogradu vedno bolj pozniži in vedno bolj podporniki radikalnega režima.

In čisto naravno. Kdo pa je bil tisti, ki je omogočil samoradikalno vladno? Ali mar ne SLS, ki se je z Markovim protokolom obvezala, da bo omogočila radikalom verifikacijo mandatov in sestavo skupščinskega predsedstva?

In kdo je bil tisti, ki je v imenu Slovenije zahteval od kralja, da imenuje samoradikalno vladno? Ali ni bil mar to dr. Korošec?

Klerikalni kulukarji so postavili radikalno vladno in klerikalni kulukarji so tisti, ki še danes pomagajo, da ostane radikalna vlada na krmilu.

Zakaj pa je radikalna vlada ustregla klerikalcem in odgodila občni zbor Kmetijske družbe, če niso ti pomagali radikalom? Ali je v resnici kdo tako slep, da bo mislil, da dajejo radikali drugim koncesije zato, da jih napadajo? Niso radikali tisti največji, ki bi se dali premetati od lepih oči dr. Korošca, temveč oni so uslužni dr. Korošcu, ker dela za njih tlako!

Roka roko umiva in zato je bil občni zbor Kmetijske družbe odgojen.

Zadnji teden smo doživeli nov dokaz radikalno-kulukarske zveze.

Znani klerikalni agitator Iskra bi moral biti pretekli teden zaprt, ker je obrekoval tov. Azmana. V tem pa pride nakrat iz Beograda odlok, da se Iskra ne sme zapreti, ker je vložil prošnjo za pomilostitev. Beograjski odlok je popolnoma nezakonit, ker prošnja za pomilostitev nima prav nobene odločilne pomoči. Pravica za vse! Če mora v zapor tudi največji revež, ki je vsled obupnega pomanjkanja si prisvojil skorjo kruha, ker nima mogočnega zaščitnika v Beogradu, tedaj tudi za klerikalne protežirance ne sme veljati nobena izjema.

Toda za g. Iskro je naredil sam minister pravde izjemo! Zakaj? Zato, ker je ves kulukarski Jugoslovanski klub pritisnil na radikale, da se Iskra oprosti.

Kaj mislite, da so radikali našim kulukarjem ustregli zato, da jih bodo ti po Sloveniji napadali?

Ali pa so jim radikali ustregli zato, ker so znali, da jim bodo zato ustregli tudi klerikalci?

Za pametnega, za le količkar razsodnega moža je odgovor na dani. Klerikalci so morali zaradi Iskre popustiti v drugih stvareh. V katerih? Naravno samo v onih, ki zadenejo slovenskega kmeta. Zaradi g. Iskro, zaradi interesa enega klerikalnega agitatorja, so zanemarili interese slovenskega kmeta.

Prav tako ko v Markovem protokolu, ko so sebi izgovorili korita pri pokrajinski upravi v Ljubljani, slovenskemu kmetu pa so dali v nadomestilo kuluk in nove davke.

Takšno je klerikalno opozicijsko, toliko je vredno klerikalno rjevanje proti radikalom. Samo da jim vržejo ti drobtinice, pa so zadovoljni in mirni. Ni čuda, da se radikali tako dobro razumejo s klerikalci in da jim ustrezajo stalno.

Ampak kakšen interes naj ima slovenski kmet od zveze radikalov s klerikalci. Zakaj naj ta daje vso svojo politično moč klerikalcem, če pa uporabljajo ti to moč edino zato, da preskrbe svojim agitatorjem in agitatorčkom korita, interese slovenskega kmeta pa popolnoma zanemarijo.

Resnično! Ne godi se danes slovenskemu kmetu in obrtniku tako dobro, da bi jima smelo biti vseeno, kako se ju zastopa. Tako obupni časi so prišli za poljedelsko ljudstvo, da mora to zahtevati, da njegovi zastopniki store vse, kar je človeško sploh mogoče, da se zboljša njegov položaj.

Kulukarski poslanci pa stalno zanemarijo interese svojih volilcev. Kaj, če bi tudi slovenski volilci pričeli zanemarjati klerikalne tigre? Kaj če bi prihodnjič slovenski volilci volili samo take moške, ki bodo v resnici zanje delali, ne pa da bi se pehali samo za korita agitatorjev.

Če hoče ljudstvo sebi dobro, potem mora spoznati, da je zanj rešitev samo v tem, če ne da svoje politične moči iz rok, če jo zadrži v svoji roki in če zapodi tiste, ki izdajajo njegove interese.

Naj se izkaže pravica!

Kmalu bo mesec dni, odkar so poslanci SLS javili ministru policije g. Vujičiču, da je bivši glavni odbor Kmetijske družbe poveril, oziroma oškodoval družbo za 100 milijonov.

Ovadbna poslancev SLS je znana vsemu svetu, predvsem pa ve za njo sam šef policije, g. minister, kateremu je bila osebno javljena.

Če se izve za koga, da je poveril, oziroma oškodoval kako družbo ali posameznika le za par kron, že so oblasti na delu, da ga izroče pravici. Pri Kmetijski družbi pa gre za sto milijonov — in vendar se nihče ne gane.

Pasivnost oblasti v tej zadevi je neodpustljiva. Če je priprava klerikalnih poslancev pravilna, potem je dolžnost državnega pravdnštva, da nastopi in preišče očitke klerikalnih poslancev in tako prepreči oškodovanje Kmetijske družbe.

Drž. pravdnštvo pa je dolžno, da nastopi še v drugem oziru. Kako pridejo pošteni in lojalni državljani do tega, da se jim sme nezakonitno očitati poverbe. Vestno in pošteno so vršili člani glavnega odbora Kmetijske družbe svojo dolžnost in zato imajo pravico, da se njihovo dobro ime spoštuje.

Vsi, ki poznamo delovanje Kmetijske imunitete ne sme oblast trpeti in java samo podla kleveta. To so pa bivši člani večine glavnega odbora Kmetijske družbe tudi sami najlepše dokazali s tem, da so s polnim imenom pozvali oblast, da uvede proti njim preiskavo.

Ali morda ni čitalo drž. pravdnštvo poziv odbornika Ivana Azmana v »Narodnem Dnevniku«?

Ali je mar prezrl poziv odbornika Ivana Černeta?

Očitek klerikalnih poslancev je treba preiskati, ker ne gre, da bi zaradi strankarskih interesov SLS trpela Kmetijska družba škodo, ali pa da bi trpeli pošteni državljani na dobrem imenu.

Naj bodo klevetniški ožigosani, naj se izkaže resnica in zato pozivljamo oblast, da uvede preiskavo.

Zlasti pa je to potrebno zategadelj, ker je bila prijava izvršena od imunih narodnih poslancev. Te zlorabe poslanske imunitete ne sme oblast trpeti in zato naj se izkaže pravica in naj se dožene:

Kdo je oškodoval »Kmetijsko družbo« za 100 milijonov, oziroma kdo je iznesel to kleveto!

Pismo.

Dragi tovariš urednik! Zadnje mesece pride skoraj vsak teden kak agitator med nas kmete. Posebno pazljivost posvečajo ti agitatorji nam kmetom, ki smo pristaši Samostojne kmetijske stranke. Danes nas nagovarjajo za demokrate, jutri za radikale, pojutrišnjem za klerikalce itd. Vsi agitatorji pa trdijo soglasno, da ni treba posebne kmetijske stranke, ker da že itak vse preje našte stranke skrbje za kmeta in sicer še bolj kot je treba. Ko pa spoznajo ti plačani agitatorji, da na ta način ne gre, pa uberejo druge strune. Voditelji SKS s tov. Pucljem na čelu, da so sami nesposobni ljudje, ker da znajo politiko voditi seveda samo in edino gospodje v Ljubljani. Odkrito povem, da so nekateri tako spretni, da res ne vemo pravega odgovora, ker mi kmetje se ne moremo brigati za vsako podrobnost, ki se godi v javnem življenju. Tako se zgodi, da pod takim pritiskom marsikdo od tovarišev omahne za trenotek in to mi je potisnilo pero v roke, da vam pišem in vas prosim, da to moje pismo ponatisnete v »Kmet. listu«.

Samostojna kmetijska stranka je naša kmetijska politična organizacija,

Potreba take stranke je tako vsestransko priznana, da mi o tem ni treba razpravljati, zgodovinsko utemeljitev pa imamo v češki kmetijski stranki.

Če hočemo, da se bodo davki odmerjali tako, kakor bo nam prav, če hočemo, da bodo naši sinovi služili pri vojakih tako, kakor bo nam prav, če hočemo končno, da bomo sami gospodarili čez naše prideleke tako, kakor bo nam prav, potem se politično ne moremo drugače opredeliti, kakor v svoji lastni stanovski kmetijski stranki. Kajti davki se odmerjajo v skupščini, postavbe se delajo v skupščini, trgovske pogodbe z drugimi državami potrjuje skupščina.

Iz tega sledi: če bo kmetijski stan izvolil take poslance, ki so z vsem srcem udani kmetickemu gibanju, se bo v skupščini tako delalo, kot je za nas prav in za vse dobro.

Zato odgovarjam jaz in vsak pošten in zaveden kmet vsem agitatorjem takole: Jaz sem pristaša kmetijske stranke, če bi bil kaj drugega bi bil izdajca kmetijskega stanu. Če bi se primerilo, da bi bilo načelstvo naše stranke slabo, bomo načelstvo izpremenili. Za tako

spremembo sem takoj, ko bom uvidel, da je potrebna. Nikdar pa ne bom pljunil v lastno škodo, nikdar ne bom zapustil svoje kmetijske stranke, ker kot kmet spadam v kmetijsko stranko. Ostaj bom zvest svoji zeleni zastavi do groba.

Vsem tovarišem pa h koncu še tole: kadar boste vsi tako odgovarjali različnim agitatorjem, kakor jaz, kadar boš vse vsi s srcem in vero resnični pristaši kmetijske stranke, takrat tudi ne bo več preprirov po časopisju, kdo je napreden in tedaj tudi ne bo preprirov za razne bloke, ampak delati bomo vsi za boljši obstanek kmetijskega stanu.

Pozivljamo vse, da v tem smislu bistrite kmetijska srca, ker samo delo nas bo rešilo.

In v znamenju tega dela vsem zavednim kmetovalcem iskrene pozdrave. Kmetovalec.

Učiteljstvo na deželi.

Vsi demokrati listi potvarjajo vedoma naš članek, ki smo ga pod gornjim naslovom priobčili v prejšnji številki »Kmetijskega lista«. Namen demokratov je prozoren. S potvarjanjem resnice bi hoteli pomagati sebi v sedlo.

Da jim ta nečeden namen onemogoči, je poslalo naše tajništvo Udruženju jug. učiteljstva sledeče pismo, ki naj bo obenem tudi odgovor demokratskim dnevnikom.

Pismo se glasi: »Ni bil namen članka »Učiteljstvo na deželi« napasti učiteljstva v splošnem, ki v ogromni večini pošteno in nesebično posveča svoje moči narodu, pač pa je zmisel članka resno posvarilo tistim posameznikom, kateri stavijo vse svoje moči na razpolago za agitacijo proti SKS. Na žalost je bilo več takih slučajev javljenih tudi uredništvu »Kmet. lista«. Taki slučaji moramo tembolj obžalovati, ker je bil vsakdar cilj SKS, da v složenem sodelovanju učiteljstva na deželi skrbijo za prosopeh in razvoj našega podeželskega ljudstva. Da je temu tako, ni samo dokaz vsa dosedanja pisava »Kmet. lista«, temveč tudi sam zmisel navedenega članka, kateri zmisel pa je »Jutro« tendenciozno zavilo.

Tako pojasnilo bomo prinesli v prvi številki »Kmet. lista«, ne bomo se pa spuščali v nikake polemike s časopisi, ker smatramo, da je U. J. U. edini faktor, s katerim smo dolžni to vprašanje razpravljati.

Pismo tajništva je tako jasno, da je vsak komentar odveč.

Lepi janičar.

Roman.

Spisal Rado Murnik.

Drugi teden, v sredo po binkoštih, je bila kapela svetega Jurija v pritličju Blagajevskega gradu zarana malone polna povabljenih gostov in domače gospode.

Molilnica je bila praznično ozaljšana. Okoli stebrov, ob pridružnici in ob leseni ograji pred oltarjem so se ovijale zelene smrekove veje, pisani venci in cvetne kite. Klopji je pogrinjal škriat. Zid so pokrivala pretirano velike podobe svetnikov; navni umetnik jih je bil naslikal vse take velikane, da bi označil njih nadčloveško moč. Glave so jim segale skoraj do sinje obarvanega stropa, osutege z zlatimi zvezdami; od njega sta visela krasna lestena s srebrnimi verižicami. Skozl pisano steklo visokih gotških oken so slikali poševni žarki ranega solnca raznobojne lise po kamenitih tleh, po heraldičnih okrasih in po grobnih opločnicah, koder so bili vdolbeni napisi v starodavni, staroslavni glagolici izza pastirovanja duhovnikov-glagolašev iz zagrebške škofije in hrvaškega Primorja. Na oltarju so gorele dvojne pletene sveče pred sliko viteškega svetnika Jurija, prvotnega patrona kranjske dežele; kapadoški princ je sedel v železnem oklepu na debelem belcu in z naperjeno sulico meril na čudovito grdega črnega zmaja, ki je nameraval pogoltniti prezalo belo deklico. Stari grajski duhovnik Juraj Draganović je obhajal za grofa Felicijana Blagaja, ki je danes obhajal svoji devetinseddeseti god. Mašnikov ornati je bila gro-

finja Mila okrasila bogato z biseri in zlatom. Ministrirala sta domača pažeta Udahrik in Otokar.

Največ gostov je bilo dospelo že včeraj popoldne in proti večeru, tako grofa Leonard Starograjski in Krupski, baroni Gradnikar, Gregorijanec, Lenkovič, Paradajzar, Jankovič, Freikirchen, Engelshaus, vitezi Obričan, Halbenberger, Mačerol, Gostasič, Rabenberg-Koprivniški, brata Semeničeva, Kozjakova in drugi. Nekateri so privedli s sabo tudi svoje gospe in hčere. Malone vsi obrazli so bili radostni, mirni, slovesni. Gospoda so se veselili, da bodo vsaj nekaj časa rešeni vsakdanje enoličnosti, vsakdanjega dolgčasa. Lica, obleka, kretanje, vse je bilo nekako svečano, tako tudi rahlo šumenje svile, nejasni zvoki, pičje petje zunaj, celo solnčni svit in zrak.

Plemkinje, opasane visoko pod prsmi, so se šopirile v svilu in žametu, v težkih brokatnih oblekah burgundskega ali italijanskega kroja v vseh barvah, zlasti pa v rdeči, zeleni in rumeni. Nekateri so se bile ogrinile z višnjevinimi prajšnjimi plašči, obšitimi z dragoceno bobrovino, vidrovino in kurnjino. Globoko izrezano, ozko spodnjo opravo je deloma pokrivala ohlapna vrhnja obleka z jako širokimi rokavi, ki so viseli malone do tal. V laseh so se jim svetile srebrne igle in strelce, ob vratu dolgi uhani in verižice, na pasovih dragulji, biseri in zlate sponje. Gospe so imele na glavah raznolike oglatnice in pajčolane, dekleta pa šaplje: venčke svežih cvetlic in travoke, okrašene z dragimi kameni in tanke zlate obroče, takomenovane »krone«. Tedaj je pravilna preča uživala visoko spoštovanje in šapelj je njeno lepoto varoval razmršenja in žalostne skaze. Lasje so bili mladencem prepleteni

s svilu in zlatimi nitkami. Nekaterim damam so ovijali roke lični molki, druge pa so sedele pred psaltrom, vednim spremljevalcem srednjeveških krasotic.

Se bolj pa so se bili nališpali plemenitaši. V oni dobi so si celo duhovniki kodrali lase z vročim železom. Moški štirinajstega in petnajstega stoletja so bili mnogo bolj gizdavi kakor ženske; tudi je kazal nežni spol poprek boljši okus. Z malimi častnimi izjemami so se imenitili ničemerneži v kričavih barvah, v bedasto spačenem kroju in smešno dolgih čevljih. Marsikaterim so se poznale na licih brazgotine, sledovi sovražnega orožja; ali slabo so pristajali ti znaki osebne hrabrosti, oziroma osebne nerodnosti glavam, preskrbno nakodranim z vročim kodralom in presilajno namazanim z žoltavim maslom. Nekaterim so viseli ob levih rokavih venčki, trakovi, vrvce, pajčolančki in take pisane cunjice pa capice, poklonjene od blazno oboževanih srčnih kraljic.

V prvi klopi na levi je klečala grofinja Mila. Glavo ji je pokrivala koprena, bela, vezena z zlatom; levi kraec mehke tenčice je bil zavrt pod vratom in padal po desni rami in hrbtu. Od opasilnice so na jermenchih viseli ključ, slonokosteno vretenca in svilena torbica. Na molitvenjaku pred njo je bil odprt star psaltnik z ličnim rokopisom in pisanimi miniaturnami. Včas se ji je zdelo, da čuti pogled gospodične Salde plemenite Frauensteinerjeve za sabo. Nehotoma je morala misliti nanjo; smilila si ji je sirota brez očeta, brez matere, brez moža in Mila je molila zanjo.

Poleg grofinje je sedela mala komtesa Alijana in nepremično tščala dlani in prste pobožno po-

vzdignjenih ročic. Lahno ji je rdel sveži polni obrazek med gostimi zlatnatimi lasmi; brezskrbna vernost čiste srečne duše otroške je vela od njega. Od vratu ji je visela na prsi zlata verižica z malim križem in osmeroglatim smaragdnom. Rahlo so se premikale njene ustnice: molila je vedno iznova očenaš in vero. Obtem se je veselila, da danes ne bo nobenega pouka. Pozorno je gledala in poslušala, kako cinglja Otokar s srebrnim zvončkom.

Blizu grofinje Mile je paradirala baronica Efranika Leuenbergova. Držala se je samozadovoljno in napihnjeno, akotudi je imela kar osem hčera. Na vrsti je bila danes mlajša polovica: Omenija, Osana, Ofmija, Oda; starejše baronese so bile ostale lepo doma, da premnogostevilna falanga ne bi preplasila kakšnega previdnega zakonskega kandidata. Dolgovratna suha baronesa Virida Obergurgova jih ni gledala nič kaj prijazno, zakaj zale so bile vse štiri in obtemtakam jako nevarne! Sedela je leseno in hitela sramežljivo povešati oči, ako je kdo pogledal njeno prezrelo pestro lepoto. Veli pobožni obraz si je bila umetno ozaljšala z belinom in rdečilom, z moko, oljem, s kastro in sajami, akotudi so naglašali pridigarji, da zatajuje Boga, kdor se lepotiči. Kontrolirala je pobožnost Leuenbergovih puno in opazila s tako jezo, da zaljubljeno njeje z vitezi vse štiri. Zalostno je zatorej povzdigovala svoj glas, polje psalme. Baronesa je bila vneta pevka, bolj vztrajna nego nadarjena; bila je strastno skozi nos. Včas je zategnila in zakrivenčila tako smelo visoko, da je motila celo lenokrvno debelo gospodično Genovefo plemenito Mačerolovo v nje sladkih fantazijah o težko pričakovani grofovski pojedin. (Dalje prihodnjič.)

Izjava.

Podpisani Jože Sterle, posestnik v Gradežu št. 7., p. Turjak, sem dne 17. jan. 1924 v gostilni Alojzija Javornika na Škofelji očitati gdu Ivanu Pucelj, ministru n. r. in narodnemu poslancu, da je lump, da je napravil kuluk in da je nas prodal Srbom.

Te svoje trditve in obdolžitve preključem kot povsem neresnične ter se zahvaljujem gdu Ivanu Pucelj, da je umaknil že vloženo tožbo radi teh žaljivk proti poravnavi pravnih stroškov in plačilu globe 100 Din v dobrodelni namen, ki ga bo on sam določil.

Ljubljana, dne 15. februarja 1924.
Jože Sterle, l. r.

Naši shodi in sestanki.

Kamnik. Seja okrajnega odbora SKS je izborna uspeša. Na seji je poročal tov. dr. Marušič o strankinem delovanju. Napravili smo obširen program za nadaljnje delo.

Horjul. V nedeljo smo imeli občni zbor krajevnega organizacije. Obisk je bil prav dober in odbor izvoljen, ki jamči za napredek kmetske organizacije.

(Pšata.) Dne 3. februarja se je vršil pri nas občni zbor krajevnega organizacije SKS v Podgorici. Za predsednika krajevnega organizacije je bil soglasno izvoljen tov. Jernej Grad, posestnik iz Dragomilja. Predsednik kakor tudi novizvoljeni odbor nam jamčita, da bo naša stanovsko-politična organizacija na novo oživela in se krepko razvila. Tudi pri nas je prodorlo prepričanje, da je za kmeta edino le prava stranka SKS, vse druge stranke poznajo pa kmeta samo ob volitvah. Želimo, da bi krajevna org. prirejala večkrat politične sestanke. — Pšacan.

Raka. V nedeljo je bil shod SKS na Raki. Shodu je predsedoval tov. Drnovšek, poročal je tov. Pucelj. Shod je bil sijajno obiskan. Nad 200 pristašev navzočih. Raka bo pri prihodnjih volitvah pokazala svoje staro kmetsko lice.

Pokrajinske vesti.

(Iz seje načelstva SKS.) Na dobro obiskani seji načelstva SKS, ki je bila v ponedeljek, dne 18. t. m., sta bila izvoljena v glavni izvrševalni odbor Saveza Zemljoradnikov tov. Kušar in dr. svetnik Ivan Škarja. Kot namestnik je bil izvoljen tov. dr. Ivan Kavčič. Radi pouka verouka v šoli se je naročilo poslaniškemu klubu, da deluje na to, da poučuje v šoli verouk duhovnik. — Široko se je razpravljalo vprašanje o Kmetijski družbi. Stvorjeni so bili važni zaključki, o katerih bomo razpravljali v prihodnji številki »Kmet. lista«. — Nato se je razpravljalo o ustanovitvi državne kmetske banke. Predlog vlade je bil zavrnjen in se je predložil drugi izboljšani načrt. Enako je bilo sklenjeno glede obrtne državne banke. — Iz obrtnih trgov je došlo načelstvu SKS veliko pritožb osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Sklenilo se je pozvati vsa obrtna društva in obrtne druge, da pošljejo ministru za socialno politiko spomenico, v kateri zahtevajo takojšnje volitve in načelstvo tega zavoda. Drugič pa se naprosi obrtna društva in obrtne zadruge, da začno takoj z izdelavo predloga o izpremembi zakona o zavarovanju delavcev. — Pri slučajnostih se je razpravljalo vprašanje izvoza živine v Italijo. Dovolil naj se prodaja živine v Italijo tudi vsakemu živinorejcu po carinski poti. Dovolil naj se tudi prevoz živine preko Boh. Bistrice. — Tokovanim zelenim generalom se je izrekla splošna zaupnica z željo, da dobimo v kratkem še mnogo zelenih generalov.

(Občni zbor krajevnega organizacije SKS) St. Janž na Dr. p. se vrši na dan 24. februarja po rani sv. maši. Prostore določi tamkajšnji stari odbor.

(Znak lepega napredovanja zemljoradnikov.) Kako v južnih krajih napreduje kmetska ideja, je razvidno iz dejstva, da so demokrati začeli izdajati tednik »Zemljoradnik«, radikalni pa pod znano firmo Komadničič, tednik »Selo«. Ker pod svojimi firmami ne morejo več v boj, so začeli zlorabljati kmetsko geslo za se, da bi premotili nezavedne. Pa se jim bo tudi ta manever slabo obnesel. Mogoče dobimo tudi v Sloveniji še en »Kmetijski list«, ker tudi pri nas raste z vsakim dnem število pristašev kmetske misli.

(Gruda) bo naslov mesečniku, namenjenemu našemu kmetskemu ljudstvu. List bo vsestransko zanimiv in bo prvi list te vrste med Slovenci. Prinašal bo leposlovne in strokovne spise najboljših naših mož. Izvrstni vsebini bo odgovarjala tudi umetniška, dostojna oprema. Naslovna stran in vintje bodo izdelane po originalih priljubljenega akad. slikarja M. Gasprija. Uredništvo je prevzel pisatelj Ivan Albert. — Prva številka izide v obsegu 32 strani že sredi marca. Naročnina znaša letno Din 30, polletno Din 15.—, posamezna številka Din 3. Naročila sprejema uprava

Grude, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7. Lastnik lista je Zveza društev kmetskih fantov in deklet. Vsak kmet, ki se zaveda svojega stanu, mora naročiti prvo in edino njemu namenjeno slovensko revijo. Čim več bo naročnikov, tem lepša in boljša bo Gruda!

(Vrhnik.) V svoji številki z dne 13. t. m. piše »Slovenec« sledeče: »Minulo nedeljo je imel v sokolski dvorani poslanec Pucelj shod. Udeležba, natančno prešteta, je bila ta-le: 8 pristašev SKS, 15 liberalcev, 5 socialistov in 10 naših itd.« Naprej se »Slovenec« ponaša, da je postal Pucelj vsled deževanja vedno več vprašan nemiren in da je namignil sklicatelju, da naj shod nanadoma zaključijo. Čudno je, da smo mi videli na shodu okoli 200 udeležencev in da smo videli tudi, kako sta dva mlečnozoba orlička zlezla pred poslancom Puceljem pod klop. Slišali smo tudi, kako jih je radi njunih vprašanj ugnal v kozji rog in čuli smo tudi naposled, da bi bila celo pripravljena osnažiti Pucelja vsaki dan čevlje, če bi hotel pristopiti k njihovi stranki. Ta dva orlička, ki sta doma tam iz Verda, sta šla takoj drugi dan vsa zhegana v farovž k našemu g. dekanu in ga naprosila, da naj takoj zaprosi pri škofijstvu za sv. misijon, češ da se mora to, kar je Pucelj skvaril, takoj popraviti, ker drugače so v nevarnosti bližajoče se volitve. G. dekan je radevolje ustregel njihovi poboi in v kratkem času se vrši pri nas sv. misijon. Srečni Pucelj, ko mu bodo očetje misijonarji enkrat brezplačno odpirali vrata nebeškega kraljestva. Radevedni smo, če bo zopet prišel na sv. misijon isti še nepozabljeni suhi in bradati frater, od čegar spovednice je pred leti odšla marsikatera nepokvarjena deklica radi njegovih nedelikatnih vprašanj z rdečim licem in ogorčenim vzlikom: »K temu bradaču pa že ne grem več k spovedi.« G. orlička, odkrito vama povemo, da sta v politiki še neizkušena, četudi si mogoče v svoji naivni mladosti domišljata, da sta že tako prebrisana, da bo eden izmed vaju vsled svoje velike bistroumnosti postal še vrhniški župan — pozneje poslanec in naposled še kak minister. Povemo vam le: Čim bolj boste lagali, tem bolj bomo veselji, ker vaše laži, posebno o davkih, avtonomiji itd., bodo po našem mnenju spametovale vaše dosežane najpohlevnejše hake in pričeli bodo vas dosežati še zaslepljeni kmetje zapuščati s prav neprijetno naglico. Vsem svojim somišljenikom, ki so bili na shodu, pa priporočamo, da preberejo »Slovenec« od 13. t. m., iz katerega bodo spoznali, da imajo klerikalci za laži židovski patent.

(Polhovgradec.) Od 26. januarja do 3. februarja smo imeli pri nas misijon. Misijon je prav lepo uspeš udeleževali smo se ga prav pridno vsi, brez izjeme. Zaključek je bila »spravna pridiga«, ki je vsem segla prav v srce. Le enega se tudi ta pridiga ni prišla, ker on ljubezni in sprave ne pozna. Takoj po pridigi je pred cerkvijo začel sramotiti nekega poštenega moža z besedami: »Tožili so me za vodo, sedaj zanj prosijo, samo da mi iz žepa denar kradejo.« O vsem tem molčita »Domoljub« in »Slovenec«, ker je ta mož seveda vnet klerikalec, ko bi bil kak naš pristaš kaj takega storil, bi ga gotovo javno razglasili za brezverca.

(Berčevo.) Umrl je dne 9. februarja t. l. Jožef Uštin, posestnik v starosti 51 let. Bolehal je že dolgo časa na tuberkulozi, katero si je nakopal v vojni. Odločnemu in zavednemu somišljeniku bodi lahka zemljica!

(Iz Polja pri Stični.) Velika nesreča je zadelo družino g. nadučitelja Samca, zadušila sta se dva njegova otroka. V sobi, kjer sta bila, so se vnela drva in dim ju je zadušil. Težko prizadeti rodilni, naše najiskrenejše sožalje.

(Selce pri Dobriču.) Za našo cerkveno podružnico je bilo treba izvoliti ključarje. Mi smo na zborovanju predlagali več mož, ki so zmogni opravljati ta posel, ali nobeden teh ni bil vseh g. župniku. Na kratko nam je dejal: »Take ključarje si urežite iz suka, jaz bom pa sam izbral ključarje take, kot jih bom sam hotel.« Gospod župnik, obračajte se tudi radi računov samo na doletne, na katere boste vi hoteli. Ako nimamo pri cerkvi prav nič govoriti, nimamo tudi nič plačevati.

(Novi semnji v Veliki Loki.) Delegacija ministarstva za trgovino in obrt je dovolila Veliki Loki štiri nove letne semnje za živino, konje, drobnico in kramarsko blago. Novi semnji bodo dne 8. marca, 21. junija, 30. avgusta in 16. decembra. Poleg teh sejmov ostaneta še stara semnja dne 12. maja in 25. julija.

(Sokolsko gledališče v Radovljici) uprizaro v nedeljo, dne 24. t. m. ob pol štirih popoldne fantastični igrokaz »Morilec«. Bogati podjetnik Serban odreče denarno pomoč svojemu prijatelju Reinertu, s katerega ženo ima ljubavno razmerje. Reinert, misleč da je gospodarsko uničen se ustrelil. Serban je videl svojega mrtvega prijatelja in se čuti

krivega njegove smrti. Pod utisom pogovora, ki ga je imel prej z blaznim filozofom dr. Danieljem, se mu prikaže v sanjah mrtvi prijatelj kot obtožitelj, žena njegova kot priča, dr. Daniel pa kot sodnik, ki ga obsodi radi umora. Serban zblazni in pride v blaznišni zopet v dotiko z dr. Danieljem, ki mu razodene resnico, da ni nobene pravičnosti na svetu ter da ga oprosti. Pod težo teh besed se »morilec« zgrudi in umre. Ta igrokaz se je igral že z velikim uspehom na svetovnih gledališčih in bo radi svoje posebnosti gotovo ugajal tudi našemu občinstvu.

(Iz Pištajna.) Nekako zatišje je zavladalo po zadnjih marčnih volitvah. Vse klerikalne obljube so se premenile v veliko ničlo in njih preje tako zgovorni jeziki so utihnili. Celo nas, samostojne, so pričeli puščati pri miru in nič več ne govorijo, da smo brezverci. Narobe, vse se rado pogovarja z nami in vedno bolj se slišijo glasovi, da bi bile že skoraj volitve, da pokažemo klerikalnim obljubarjem. Klerikalni sestanki so klavni, zanimanje za klerikalne organizacije pada in tudi orle drži samo to še skupaj, da dobivajo zastojne kroje. To pa po zaslugi par klerikalnih veljakov, ki so kot poroki priskrbeli za denar od tukajšnje posojilnice. Tudi gospod župnik je boljše volje. Politiko pušča sedaj v cerkvi popolnoma pri miru, ga je pač izkušnja izučila. Bilo je nekako pred letom dni, ko je govoril g. župnik: »Veste! Sedaj bodo samostojneži zopet ponujali plesnivo koruzo in druge stvari, samo da bi vas pridobili na svojo stran. To je ravno tako, ko če daje gospodinja piški koruzo, da jo more ujeti in zaviti v ravo.« No, sedaj so pa klerikalni poslanci s svojim Markovim protokolom zavili vrt svojim volilcem, pa jim še koruze niso dali. Pri tej priliki še malo zgodbo o klerikalni agitaciji. Neko ženo so misijonarji tako zbegali, da je takoj po prihodu domov zahtevala od moža, da voli samo SLS, kajti drugače da ima smrtni greh. Toda njen mož je bil možakar, kakršnih treba, Vpričo žene je zahteval od kaplana, da mu pove po resnici, če je v resnici greh, ako voli kako drugo stranko in ne SLS. In po pravici mu je odgovoril kaplan, da je stvar vsakega posameznika, katero stranko da voli in da ni greha, če ne voli SLS. — Pred volitvami so nam govorili: Ne boste več plačevali tako visokih davkov, ker bo že dr. Korošec pomagal, da bodo davki zmanjšani. Danes pa ima nezasišano povečane davke. Po volitvah so prihajali fantje na dopuste. Hitro so se izmislili klerikalci. Vidite, fantje prihajajo že iz Makedonije. No, pa so se le prekmalu morali vrniti v Makedonijo. — Tu od nas hodi precej delavcev na delo v premogokop Rešani. Tudi ti delavci so volili dr. Korošca. Ker pa jim ta za časa stavke ni priskočil na pomoč, govorijo sedaj opeharjeni delavci: Pri prihodnjih volitvah si bomo morali pač sami pomagati, če bomo hoteli, da nam bo dobro. Voliti bomo morali ljudi iz svoje srede, ne pa dohtarje in profesorje. — Na vseh koncih in krajih poka tako v klerikalni stranki in ravno sami so temu največ krivi. Vse bodo dali, so govorili, samo, če jim ljudstvo izroči svojo politično moč. Ljudstvo je to storilo in sedaj zahteva od SLS, da tudi ona stori svoje, da izpolni obljube. Tega pa SLS ne stori in zato gre rakovo pot in zato se množe vrste kmetskih borec, zato uvideva ljudstvo, da je zanj rešitev v močni, složni stanovski stranki. Ključ podeželja je zato danes: Vsi v kmetijsko stranko, vsi v SKS, ki je ustanovljena od ljudstva samega in namenjena tudi edino ljudstvu.

Odgovori somišljenikom in prijateljem.

IZ LISTNICE POSLANČEV.

A. L. C. — Glede vaše želje, ki jo omenjate na prvem mestu svojega pisma, sem govoril danes z našimi delegati, ki so vzeli predlog na znanje. Ker čakajo tudi ital. delegati že tukaj, se bodo ti pogovori začeli, čim bo nesrečni reški sporazum odobrila nar. skupščina.

Tov. N. O. — Zadevo tvoje invazije izročil ministru soc. politike, ki bo seveda dal po svojem strokovnem referentu navodila, kako naj prizadeta stranka postopa. Navodila pošljem, čim prejsem tozadevni odgovor.

M. C. Lj. — Vložil upit na ministra.

A. B. St. — Vašo zadevo poslal s toplim priporočilom na pristojno mesto.

I. L. B. — Pisal takoj po prejemu komandantu divizije.

I. R. Ž. — Poslal pismeno.

I. J. Ž. — Prošnja hčerke uslišana.

M. D. G. — Stvar stoji nekoliko drugače, kot ste pripovedovali in so zato nastale težkoče.

Tov. A. — Omenjena stvar še ni prišla v ministrstvo.

L. P. L. — Zahtevanih spisov še ni, bodo pa g. Sch. po možnosti sprejeli.

Županstvo B. — Odšlo že davno generalno rešenje, da se take slučajne nič ne plača. Če bi vas še nagovarjali, sklicujte se na to.

M. P. Lj. — Zadevo g. T. načelniku toplo priporočil. Obljubil je, da bo takoj zahteval poročila.

Tov. H. v B. — Prošnje od 6. febr. do danes (15. febr.) še ni v Beograd. Priporočil pa sem ugodno rešitev. Zadeve še tudi niso našli. Glede boljše poštne zveze bodo stvar proučili. Prošnjo za srečevanje pa direktno in čimprej. Opozori pa me z dopisnico.

J. L. N. m. — Prvotna prošnja bo prišla — bog ve kdaj — v pretres. Zato sem opozoril na vaš slučaj g. predsednika, ki vam je med tem nakazal 400 dinarjev.

M. P. Ž. — Vaše prošnje ni ne v ministrstvu za soc. politiko, ne v drž. računovodstvu, ne v drž. pravobranilstvu. Obrazložite mi o priliki naslov in vzroka vaše zahteve, da bom slučaj eventualno o priliki interpelacije uporabil.

F. L. P. — Seveda je treba zaprositi za orožni list.

Tov. R. na B. — Vprašaj za podrobnosti na oddelku v Ljubljani. Tukaj ni o tem nič znanega. Stare »pravice« iz fevdalnih časov pa bo odpravil še le novi zakon, katerega načrt je že davno gotov, a gospoda iz vlade ga neče spraviti v Nar. skupščino.

M. V. v Č. — F. A. V. P. — I. L. C. in drugi, ki se zanimajo za Ameriko. — Kvote iz Združenih držav še vedno ni. Vobče se je ne pričakuje pred aprilom. Do takrat prošnji sploh ne sprejemljejo. Prvoimenovani je vprašal, če se dobi dovoljenje za 6 mesecev. Dobi se, a le v slučaju, če se izkaže, da imate v resnici tam premoženje, ki ga morate nujno spraviti v red. A to se seveda v polni list višje. In tako vas nadzirajo tudi ameriške oblasti, ki se tudi pobirajo, da vas točno vrnejo. Seveda bi sina ne mogli vzeti s seboj. Kanada potrebuje za marc okrog 1000 kosovskih poljskih delavcev in jim nudi velike ugodnosti. Useljevanje od tam pa istotako zabranjujejo Zdrž. države, kakor iz Evrope. Bi bilo jako napačno, kdor bi poskušal priti na ta način tja.

Pregled tedenskih dogodkov.

Torek, dne 12. februarja.

Skupščina je nadaljevala s proračunsko razpravo. Kot prvi je govoril zemljoradnik Stanko Miletič, ki je med drugim govoril tudi proti previsokim cerkvenim pristojbinam. Njegov govor je izzval med radikali velikansko burjo, zlasti ko je očitil radikalom korupcijo. Za njim je govoril atek. Govor je imel sicer lepo napisan, pa je bil preveč razburjen in zato sploh ni mogel vse po vrsti čitati. Govoriti bi moral o proračunu, pa je govoril o vsem drugem samo o proračunu ne. Radikali so se kar oddalili pri takem nasprotju. — Markovičeva afera. Z ozirom na obtožbo zemljoradnikov je izjavil bivši minister Marković, da bo dal v skupščini ustmen odgovor. — Opozicionalen blok. Delegata Radiča dr. Maček in dr. Krnjevič sta izjavila, da ne more biti govora o kakem sporazumu med demokrati in Radičem. Kljub temu pa se možakarja še v naprej pridno pogajata z Davidovičem. — Kako bo z Radičevimi mandati? Ljuba Jovanović, predsednik skupščine je izjavil, da morejo biti Radičevi mandati verificirani (potrjeni) šele potem, ko jih overovi verificacijski odbor in skupščina in ko polože Radičevci prisego kralju in ustavi. To se pravi z drugimi besedami, da se to ne bo zgodilo še tako kmalu. — Ratifikacija reškega sporazuma je bila odgojena vsled bolezni dr. Ninčiča, ki je zbolel na akutni politični bolezni. Nemci in Turki se namreč kužajo in dokler ne pridobe radikali teh z novimi koncesijami, ni misliti, da bi Ninčič ozdravel. — Italijanski poslanik Manzoni, ki je bil prej v Beogradu je imenovan za italijanskega veleposlanika v Rusiji in je na svoje novo službeno mesto že odpotoval. — Iz Bulgarske prihajajo alarmantne vesti, da se pripravljajo nova vstaja. Po ulicah Sofije patrolirajo ojačene straže. Vlada izgublja vedno bolj zaupanje naroda. Pa dosti ga itak nikoli imela ni. — Na Primorskem se je dosegel volilni sporazum med našimi Jugoslovenci in tirolskimi Nemci. Nemci in Slovenci nastopijo s skupnim volilnim znakom: planinko ki je prekržena z lipovo vejico. Če ne bi bil dosežen ta sporazum, potem Slovenci in Nemci pri sedanjih volitvah v rimski parlament sploh nastopiti ne bi mogli. — Klerikalci vedno enaki. Primorski klerikalci intrigirajo proti skupnemu nastopu Slovencev pri volitvah v italijanski parlament. Zahtevajo odstop dr. Wilfana, čemur pa vse ugovarja. Samo partija klerikalcev je povsodi.

Sreda, dne 13. februarja.

Razprava o rimskem sporazumu je odložena, vsled še vedno trajajoče bolezni dr. Ninčiča, kakor pravijo radikali, v resnici pa, ker se boje radikali poraza v skupščini. Sedaj štejejo radikali glasove in ker jih še niso dosti našli in

se Nemei ter Turki še niso udali, mora biti dr. Ninčič v postelji. Upajmo, da se mu skoraj povrne zdravje. — Opozicionalen blok je dnevno vprašanje politikov, zlasti onih, ki nimajo dosti dela. Demokrat Davidović, mohamedanec dr. Hrasnica in naš dr. Korošec se pridno razgovarjajo, kako bi našli tako formulo, po kateri bi mogel farbat g. Davidović Srbijance s centralizmom, g. Korošec pa Slovence z avtonomizmom. Po dolgem posvetovanju so se že nekoliko zjednili in sicer na ta način, da je g. Davidović za odložitve vprašanja notranje ureditve države, g. Korošec pa za takojšnjo rešitev tega vprašanja. Tako bosta oba mogla reči: Saj sva hotela, pa ni šlo. Tudi volivci bodo obema rekli: Saj smo hoteli vas voliti, pa ni šlo! — Ustanovitev privilegirane obrtne banke je bila v odboru sklenjena. Od banke bodo imeli obrtniki le malo, dosti pa njeni ustanovitelji, ki so seveda neobrtniki. — Konkordat. Pogajanja za sklenitev konkordata med Vatikanom in Jugoslavijo so zaključena. — Državni uradniki so izdali spomenico vladi, v kateri zahtevajo takojšnjo ureditev uradniških plač. Bojfe bi storiili uradniki, če bi mesto spomenice izdelali dobro uradniško organizacijo. — Markovičeva afera. Radikalni poslanec Ranković je izjavil, da bo glasoval za predlog zemljoradnikov za izročitev bivšega ministra Markoviča sodišču, če se izroči sodišču tudi nekateri bivši demokrati ministri, predvsem dr. Kumarnudi in dr. Žerjav. Demokrati so vsled Rankovičevega pogoja zelo vznemirjeni, ker so za boj proti korupciji samo tedaj, kadar ne zadene ta boj njih. — Vesti o revolucionarnem gibanju na Bolgarskem se potrjujejo. — Angleški ministrski predsednik Mac Donald, voditelj delavske stranke je imel svoj prvi ekspezo. Povdarjal je miroлюбne cilje delavske stranke in se izjavil za sklicanje svetovne konference, ki naj uredi najbolj pereča vprašanja evropske politike.

Četrtek, dne 14. februarja.

Dan interpelacij v skupščini. Najprej je bila na vrsti interpelacija demokratskega poslanca Orisogona zaradi ustavitve plačil delavcem pri gradbi železnice Knin-Pribidiv. — Viharen je postal potek seje pri razpravi interpelacije zaradi podelitve zemlje dobrovolicem. Zemljoradniški poslanec Vujčić je zahteval, da se da zemlja samo dobrovolicem-kmetom, dočim naj se dobrovolicem uradnikom prizna dvojna službena doba. — Dinar v Curihu je preskočil sedmice. — Pašić je ozdravel, znak, da se je politični položaj za radikale izboljšal. Tudi dr. Ninčič je pričel vsled tega ležati z eno nogo iz postelje. — V Beogradu je bila konferenca naše in italijanske delegacije za sklep trgovinske pogodbe z Italijo. Italijanska delegacija je dobro pripravljena, dočim naša ne. Prva seja je končala po formalnih pozdravnih govorih. — Jugoslavija prizna Rusijo. Poroča se, da se pripravlja v našem zunanjem ministrstvu nota, s katero bo priznala naša država sovjetsko Rusijo. — Boji s komiti. V Oso-kaskih planinah je uspelo kmetom, da so obkolili s pomočjo vojske komite. Pri tej priliki je bilo ujetih 10 komitov, eden pa je bil ubit. V učitniškem okraju je prišlo do prave bitke med komiti ter vojsko, orožniki in kmeti na drugi strani. Vojska je streljala tudi s topovi. 5 orožnikov je bilo ubitih. — Načrt konzularne konvencije je predložila naši vladi Italija. Po mnenju strokovnjakov, ki so imeli vpogled v italijanski načrt, je ta za nas nesprejemljiv. — Volilni boj v Italiji je v polnem teku. Fašisti so dosegli prve pomembne uspehe. Najodličnejši voditelji nacionalnih liberalcev, kakor Alando, De Nicola, Facta bodo kandidirali na fašistovski listi. S tem je fašistom zasigurana večina tudi v Južni Italiji, kjer sicer nimajo fašisti dosti pristašev. Že sedaj je gotovo, da bodo fašisti pri volitvah dosegli 25 odstotkov glasov, s čemur jim je po novem volilnem redu zasigurana dvotretjinska večina. Klerikalci (popolari), ki so bili v prejšnjem parlamentu še najmočnejša stranka, bodo pri sedanjih volitvah silno nazadovali. — Razkol Italijanskih socialistov je popolen. Vsled tega ne bodo mogli socialisti postaviti v vseh okrajih svoje kandidate. Vsled razkola so izgubili socialisti ves političen vpliv v Italiji. — Francoska je pripravljena izprazniti Porenje, če se jej dajo zadovoljive garancije glede nemške vojne odškodnine. — Izjemno stanje v Nemčiji bo s 1. marcem ukinjeno. — V Palatinatu se silno širi protiseparatistično gibanje. Na več krajih je prišlo do krvavih izgrezov in je bilo več separatistov ubitih. Separatisti zahtevajo ločitev Pfalze od Nemčije. Med prebivalstvom nimajo prav nobene zaslobe, temveč se vzdržujejo le s pomočjo Francozov. — V Rimu se je pričela konferenca pomorskih strokovnjakov. Na konferenci je zastopanih 16 držav. — Kuluk upelje na Bavarskem klerikalna vlada v Kahr. Klerikalci so povsodi enaki. — Štrajki. Na Dunaju je izbruhnil štrajk bančnih

uradnikov, v Parizu štrajk črkostavcev, na Angleškem pa se pripravljajo štrajk skladiščnih delavcev.

Petek, dne 15. februarja.

Pokrajinska uprava v Zagrebu je bila ukinjena. Parcelacija Hrvatske je v tem izvršena. Za velikega župana v Zagrebu je bil imenovan dosedanj namestnik na Hrvatskem dr. Cimić. Hrvatski listi so vsled tega silno ogorčeni. Žalibože ne naslavljajo svoj protest na pravi naslov, zakaj če bi bil Radić v skupščini, mesto da čepi na Dunaju, ne bi prišlo do parcelacije Hrvatske. — Dinar je zopet narasel in dosegel v Curihi višino 7.30. Posledica tega je, da je ves izvoz iz Jugoslavije ustavljen. — Pogajanja zaradi ustanovitve opozicijskega bloka se nadaljujejo. Z demokratske strani se naglašja, da poteka pogajanja nad vse uspešno. Kljub tem demokratskim zahtevam, pa se ne premakne ustanovitve opozicijskega bloka niti za ped dalje. In čisto naravno. Ves opozicijski blok je zgrajen na napačni spekulaciji, da bo Radić delal politiko za demokrate in klerikalce. To pa je popolnoma napačno, kajti veliko preveč prebrisan je Radić, da bi ga vlekel Korošec. Dr. Korošec je bil z Markovim protokolom potegjen od radikalov, z opozicijskim blokom bo pa od Radića. — Madžarska krona slabša od avstrijske. Na Dunaju in v Budimpešti je izgubila madžarska krona nakrat vso veljavo. Dočim je bila še začetkom leta vredna madžarska krona dve in pol avstrijski, je bila začetkom februarja vredna le še nekaj nad 1 krono, sedaj pa je vredna samo še bo avstrijskih vinarjev. Kljub temu pa je madžarska krona notirala v Curihi do zadnjega časa veliko bolje. Kurz je bil torej čisto fiktiven. Danes je vreden 1 dinar preko 1200 madžarskih kron. Verjetno je, da bo madžarska krona še nadalje padla. — Tudi ruski červonec je v zadnjem času zelo padel. Červonec bi moral biti krit z zlatom in je bil zato vreden ob svojem nastanku 17 dinarjev. Počasi pa je pričel padati. Vseeno pa je bil ob Ljeningovski smrti še vedno vreden okoli 12 dinarjev. Tedaj pa je začel červonec silno padati in danes ni vreden 2 dinarja. — Tudi nemška rentna marka je pričela padati. Nemška rentna marka bi morala biti vsa pokrita z zlatom. Pričeli pa so jo v prevelikem številu izdajati in je začela zato padati. — Vsled padca madžarske krone in silnega porastka cen so izbruhnile v Budimpešti velike demonstracije gladnih. Orožništvo je moralo rabiti orožje. Režim krvavega Horthyja se maje. — Na Grškem bo izveden plebiscit glede bodoče oblike države.

Sobota, dne 16. februarja.

Dinar je v Curihi zopet narasel in sicer na 7.55. Vse napoveduje, da bo dinar raste še naprej. Madžarska krona je ponovno padla in na Dunaju odtegujejo pri zamenjavi madžarske krun 20 odstotkov njene vrednosti. — V skupščini je bila važna interpelacija zemljoradniškega poslanca Dule Dimitrijevića zaradi bosenskih gozdov. V teh gozdovih se je namreč prav nesramno izkoriščala in sleparila država. Pod utisom odkritij zemljoradniškega poslanca je moral minister obljubiti, da bo dal vse pogodbe glede bosenskih gozdov pregledati. — Proti dragini. Ker rastejo po trgovinah cene, kljub temu, da je narasla vrednost dinarja, je izdal finanč. min. nalog, da se proti takim trgovcem postopa po zakonu. — Težave z opozicijskim blokom trajajo dalje. Vsak dan čujemo, da je bil dosežen zopet nov sporazum, opozicijskega bloka pa vseeno še ni. Gospodu Korošču se njegov posel, slabo obnaša. — Kongres latinskih držav je bil odprt v Lizabonu na Portugalskem. Na kongresu so zastopane skoraj vse južnoameriške republike. — V Vojvodini so bili silni snežni zameti, da je bil deloma ustavljen promet. Obstoj nevarnost poplav. — Norveška je priznala Rusijo. — V Beograd je prišla deputacija Albancev, ki je prosila našo vlado, da zasede Skader, ker ne more mesto drugače živeti. — Češka krona je padla, kar je vzbudilo v parlamentu paniko. Tudi padec francoskega franka še ni ustavljen. — Na Angleškem je izbruhnili velikanski štrajk pristaniških delavcev. Štrajka 150.000 delavcev. — Na Bolgarskem je izbruhnili ministrska kriza. Socialno demokratski minister Kasazev je odstopil. Vse beži od teroristične in s krvjo omadeževane vlade morilcev Stambolijskega.

Nedelja, dne 17. februarja.

Po vsej Sloveniji so se vršili uspešni shodi naše SKS. Povsodi glasno izražajo ljudstvo svoje nezadovoljstvo s klerikalno politiko. — Na Jesenicah so pri občinskih volitvah zmagali klerikalci. To pa samo zato, ker sta bili dve listi razveljavljeni in se zato polovico volilcev volitev sploh ni udeležilo. Klerikalci so silno nazadovovali. Volitve bodo najbrže razveljavljene. V Švici se vrši referendum za ali proti osem-

urnemu delavniku. — Rusija razpisuje notranje posojilo v znesku 100 milijonov zlatih rubljev. — Volilni boj v Italiji se nadaljuje z vso strastnostjo. Fašisti zmagujejo na vsej fronti. Med primorskimi Slovenci vsled klerikalcev še vedno ni prišlo do enotnosti. —

Ponedeljek, dne 18. februarja.

V skupščini se je vršila velika debata o sporazumu z Italijo in o rešitvi reškega vprašanja. Minister dr. Ninčić je podal obširno poročilo, kateremu so radikalni navdušeno ploskali, dočim je opozicijska viharno ugovarjala. Debata je trajala ves ponedeljek in je bila preložena na torek. — Dinar je dosegel v Curihi 7.60. Pričakuje se, da je to višek.

Edino najboljši šivalni stroji

so
Josip Petelinc-a

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

(blizu Prešernovega spomenika na vodo)

znane Gritzner in Adler za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo v vseh opremljenih, najnižja cena, 10 letna garancija.

Istotam igle, olje, posamezne dele za stroje in kolesa. Sprejemamo popravila.

Dvig dinarja.

V preteklem tednu je veljavo našega dinarja zelo narasla. V Curihi je narasel dinar od 6.50 na 7.50, v New-Yorku pa od 114 na 133.7. Z drugimi besedami se pravi to: dočim je bilo treba plačati koncem prejšnjega tedna za ameriški dolar še 86 D, je bilo treba plačati začetkom tega tedna samo 74 dinarjev.

Kaj je vzrok narastka dinarja, je vprašanje, ki zanima sedaj vso javnost. Kakor vedno, tako je tudi sedaj več vzrokov za dvig dinarja. Ti vzroki so dvojni: naravni in umetni.

Med naravne je šteti sledeča dejstva. Naša trgovinska bilanca se stalno popravlja. Dočim smo še leta 1922 uvozili neprimerno več blaga, ko izvozili, se je to stanje leta 1923 korenito popravilo in naš izvoz je dosegel naš uvoz. Že na gospodarski konferenci privrednikov v Beogradu se je to dejstvo napovedovalo. Številke pa so sedaj to prorokovanje potrdile in danes vemo, da je narasel naš izvoz na 8 milijard dinarjev. Je to posledica produktivne gospodarske politike sedanjega finančnega ministra? Dočim je prejšnji demokratski minister prepovedoval izvoz kmetijskih pridelkov, da je sedanjí dovolil. Samo s kmetijskimi pridelki pa smo dosegli tako visoko številko v našem izvozu. Tako je življenje potrdilo to, kar trdimo mi vedno, da more samo kmetijska politika rešiti državo.

Drug važen vzrok je v tem, da ni pustil finančni minister tiskati novih bankovcev. Tudi to je čisto v duhu zahtev kmetijskega ljudstva, kar smo mi stalno povdarjali. Kmetjsko ljudstvo vrši pošteno delo in zato hoče tudi, da je pošteno plačano. Denar, ki je vsak dan manj vreden, je za kmetjsko ljudstvo samo nesreča. Zahtevamo dober denar, ki naj velja, kakor so kmetjski pridelki polnovredni.

Tretji vzrok za dvig dinarja je v tem, da se je naš proračun popravil. Dočim smo imeli preje samo proračun na papirju, je novi proračun tak, da skoraj popolnoma odgovarja dejanskim razmeram. Lansko leto je bilo n. pr. treba dovoliti skupščini 1200 milijonov dinarjev naknadnih kreditov edino zbog tega, ker je bil prejšnji proračun samo na papirju.

Poleg teh glavnih gospodarskih vzrokov, pa so bili merodajni še politični in sicer na prvem mestu: sporazum z Italijo. S tem sporazumom je dobila naša država končnoveljavno svoje meje in odstranjena je bila vojna nevarnost z Italijo, ki je stalno ogrožala naš miren razvoj. Tudi svet je po sklenitvi sporazuma z Italijo spoznal, da ni za Jugoslavijo nobene vojne nevarnosti in zato je pričel zaupati tudi jugoslovanskemu denarju.

Razven teh naravnih razlogov pa so delali pri dvigu dinarja še umetni vzroki. Tudi tujim spekulantom je bilo znano, da je naš dinar več vreden, kakor pa njegova cena na borzi. In ko se je vsled tega pričel naš dinar na borzah nalahno dvigati, so pričeli dinar dvigati, so pričeli dinar kupovati, da bi zaslužili na ta način denar. Vsako veliko povpraševanje po blagu pa mora roditi njegovo podražitev. In zato je pričel dinar nakrat in silno napredovati.

Ali bo ostala sedanja veljavo dinarja, je nadaljno vprašanje, na katero zahteva vse odgovor.

Popolnoma jasnega odgovora seveda ni mogoče dati. Pač pa se lahko vede sledeče: V kolikor je dinar narasel vsled naravnih vzrokov, v toliko

bo ostala tudi njegova veljavo neizpremenjena. V koliko pa je pognala mednarodna spekulacija dinar previsoko, v toliko bo tudi padla njegova sedanja veljavo.

Posledica bo torej ta, da bo dinar v celoti narasel, vendar ne v tej meri, kakor so želeli mednarodni spekulanti. Eno pa je gotovo še sedaj. Tako nizko, kakor je stal dinar po Plavšičevi akciji, ne bo stal nikoli več. Naša država napreduje in viden dokaz tega je narastek dinarja.

Važna sodnijska odločba glede kvota. Žene in otroci inozemskih izletnikov v stari kraj.

Zakon o kvoti določa, da nekatere vrste inozemcev smejo biti pripuščene v Zdržene Države tudi potem, ko je kvota izčrpana. Te vrste so: inozemci, ki se vračajo v Zdržene Države po zaslužnem obisku v starem kraju, na žalje gledališki igralci, umetniki, predavatelji, bolničarke, duhovniki, vsakršne verotzgovedi, vseučilišni profesorji, učenjaki, kakor tudi hišne sluge in dekice, ki so bili že prej v službi osebe, v spremstvu katere oziroma h kateri prihajajo.

Dosedaj so priseljenške oblasti tolažile to določbo zakona v tem zmislu, da je zgoraj navedene osebe smeje prihajati tudi potem, ko je kvota izčrpana, da pa njihove žene in otroci niso izzvzeti iz kvote. Radi tega inozemec, ki je šel na obisk v stari kraj, se je smel povrniti tekom šestih mesecev brez oziroma na kvoto, ni pa smel privedi v Ameriko svoje v starem kraju živelo ženo ali otroke, razen ako je bila kvota za isto še vedno odprta.

Sedaj pa je v neki sodni pravici sodišče razsodilo, da tudi žene in otroci teh inozemcev morajo biti pripuščeni tudi potem, ko je kvota izčrpana.

Generalni priseljenški komisar, W. Mr. Husband v svojem navodilu — »na bo, glasom katere naj priseljenške oblasti priznajo ženam in otrokom onih inozemcev, ki so izzvzeti iz kvote, istih predpravico, kot njihovim možem oziroma očetom. Isto izjema velja tudi za soropce oziroma otroke ameriških državljanov.

»Proti sodnijski odločbi« — pravi Mr. Husband v svojem navodilu — »na katero se naslanja ta odredba, je bil vložen priziv na Vrhovno Sodišče Zdrženih Držav, in to sodišče ustege vsak čas izreči svojo končno razsodbo. Ako razveljavi odločbo nižjega sodišča, se gori omenjena odredba seveda preklicuje.«

Iz tega je razvidno, da gre še vedno le za začasno odredbo. Dokler pa Vrhovno sodišče ne razveljavi odločbe nižjega sodišča, bodo vsi priseljenici, ki se vračajo iz starega kraja po zaslužnem obisku smeli privedi s seboj svojo ženo in otroke, no da bi se jim treba brigati za kvoto. Isto velja glede drugih vrst priseljenčev, izvzetih iz kvote. Priseljenške oblasti imajo navodilo, da jih pripuščajo, ako drugače odgovarjajo splošnim priseljenškim predpisom.

Na nikak način pa ni svetovati nikomur, naj se spravi na pot, zaupajoč, da bo ta odredba zanj veljala. Vrhovno sodišče ustege danes ali jutri razveljaviti gori omenjeno sodnijsko odločbo. Ako se to zgodi, bo nova odredba takoj preklicana. Radi tega je najboljše počakati na končno odločitev Vrhovnega sodišča.

Gospodarske vesti

(Tržne cene v Mariboru) dne 15. februarja. Goveje meso 1 kg I. vrste 25 do 27 Din, II. vrste 22—24, III. vrste 19—20; teletina I. vrste 26—30 Din, II. vrste 24—25, svinjina: prešičje meso 30—40, salo 38—40, čreva mast 32, sveža slanina 25—29, papricirana 43 do 44, prekajena 41, mast 40, prekajeno meso 40—50, šunka 56—58, 1 kg koštrunovega mesa 17.50—20. Konjsko meso I. vrste 12—15, II. vrste 8—10; kože: 1 komad konjske kože 150—200, goveje kože 15—20; telečje 30; svinjske 11.50—12.50, gornje usnje 120. Perutnina: 1 piščanec 31, večji 40, 1 kokoš 50—62.50, 1 raca 75, 1 gos 100—112.50, 1 domač zajec 10, večji 45. Divjačina: zajec 60—80, 1 kg srne 15—20. Ribe: 1 kg krapov 35, 1 kg belice 30, ščuk 30. Jajce komad 1.55—2. Novo vino 8—11, staro 12—15. Kruh: beli 7, črni 6. Žito: 1 kg pšenice 3.50, rži 3, ječmena 3, ovs 3, koruza 3.50, proso 4, ajda 4, fižol 4. Navaden 5—7, grah 16, leča 14. Moka: »0« 6.50, »2« 6, »4« 5.75, »6« 5, »7« 4.25, otrobi 2, koruzna moka 4, koruzni zdrob 3—6, pšenični zdrob 7, ajdova moka 7—8, krma 1 q 100—125, slama 65—75. Kurivo: 1 kubični meter trdih drv 200, mehkih 175, premož trboveljski 42—45, velenjski 25—30, oglje 1 kg 1.50—2, koks 1—2, petroleja 1 liter 7. Endivija komad 1—2, glavnat zelje 1—3, karfižola 6.25—12.50, peteršilj šopek 0.25, zelena 0.25, 1 kg čebule 2.50—3, česen 10, korenje komad 0.25, pesa rdeča komad 0.50, krompir 1 kg 1.25, zelje kislo 2.50 do 3.50, kisla repa 2 Din.

(Tržne cene v Ptuj) dne 16. februarja: Govedina I. vrste 24—25 Din kg, II. vrste 22—23, III. vrste 20—21; teletina za 1 kg 22.50—25; svinjina 27.50—32.50; mleko liter 3 Din; jajca 1—1.50 komad; konjsko meso 10—12; mast 40—43.50; fižol 5.40 kg; pšenica 3.25; ječmen 3; oves 3; koruza 2.50—2.75; proso 3, ajda 2.25; moka »0« 6.75, I. vrsta 6.50, V. vrsta 5.50, VI. vrsta 5; koruzna moka 4, koruzni zdrob 5—5.50; čebula 1.25—2.50 Din za kg; krma za 100 kg 0.75—1.25 Din.

(Žitni trg.) Tedenski pregled. — Radi porasta dinarja je izvoz popolnoma zastal. Tudi v notranjem prometu trgovina popolnoma miruje. Konzumenti nočejo kupovati, ker pričakujejo radi porasta dinarja nazadovanje cen, dočim trgovci nočejo prodajati, ker je radi slabega vremena dovoz slab in se boji izgub. Zaključkov ni bilo: nominalno notira: pšenica 330 do 335, rž 275, oves 250 do 260, ječmen 300 do 340, koruza 240 do 250, moka št. 0 5.20 do 5.50, otrobe 1.80 dinarjev.

(Dunajski žitni trg.) Pšenica domača 3200—3300 avstr. kron, jugoslovanska in romunska 3500—3550, rž 2850—2875, oves 2475—2550, koruza 3000 avstr. kron, domača pšenična moka 5700, madžarska 5400 avstr. kron.

(Jajca.) Trgovina z jajci je postala slabša. Izvoz je skoro popolnoma prenehal, ker uvaža Švica italijansko in francosko blago, ki ga je dovolj za domači konzum in izvoz. V Anglijo izvažajo predvsem države s slabo valuto. Cene povsod padajo, tudi pri nas. V hrvatskem Zagorju plačujejo izvozniki jajca po 1.35 Din za komad, cene pa bodo najbrže še bolj nazadovale.

(Kože.) Zagreb, 15. februarja. — Jermenski kruponi 115 do 120, vache kruponi 102 do 105, srednji 98 do 100, lahki 95 do 96, vache polovice, težke 73 do 75, srednje 70 do 72, lahke 66 do 68, vrat 50 do 52, okrajna 36 do 38, kravina, rjava 110 do 115, črna 108 do 112, cepanice 62 do 65, Pittlingi 117 do 120, črni 115 do 118, telečji boks I. 28 do 32, II. 26 do 28, goveji boks 22 do 24 dinarjev po stopnji.

(Kože divjačine.) Zagreb, 15. februarja. — Lisice 550 do 600, kune 1800, vidre 1200 do 1500, divje mačke 130 do 180, zajec 16 do 17, dihur 180 do 250, jazbec 250, volk 300 do 400 dinarjev za komad.

Vsem kupovalcem smodnika, vrvice, kapi in drugih razstreliv!

Oblastveno koncesioniran prodajalec smodnika in drugih razstreliv v. Fr. Stupica, veletrgovca z železino in poljedelskimi stroji v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1. nas naproša, da priobčimo sledečo notico:

Razmerja glede nakupa smodnika v svrhu lomljenja kamena in razstreljevanja v obče se je glasom namenske oblike pokrajinske uprave v Ljubljani z dne 4. februarja 1924 (Uradni list št. 4) v toliko razčistilo, da sme od sedaj naprej kupiti smodnik za lomljenje kamena do 10 kg kmetič in za to potrebno vrvice v oblastveno odobreni prodajalnici vsak polnoleten državljan. Za nakup večjih količin, torej čez 10 kg mesečno na osebo, se mora izkazati kmetič s posebnim dovolilom političnega ali policijskega oblastva v čigar okolišju ima svoje redno bivališče. Za ostala raznesila, kakor kapike, dinamom, titanit itd. je treba doimeti kupovalcu dovolilo političnega ali policijskega oblastva, v čigar okolišju ima svoje redno bivališče. Brez tega dovolila ne dobi nihče niti najmanjše količine navedenih razstreliv. Posebno se opozarjajo vsi, da se na potrdila županstev ne izdala nobenih razstreliv.

Gospodinstvo.

(Pomarančni liker.) Olupi 8 pomaranč in sicer prav tanko, da uporabljajo samo fine rumene olupke. Nato nali liter čistega špirta in postavi steklenico na gorko, morda vrh ognjišča. Pomni pa, da moraš steklenico vsak dan stresiti, da se tekočina premeša. Po preteku 14 dni kuhaj en četrt ure skladkorja po okusu z litrom vode in ko se ta sladkor shladi, mu primešaj precejni špirt. Tako narediš lahko tudi limonov liker.

(Svilnate rute) operi z bencinom, kateremu prideni soli (na en četrt litra bencina 2 žlici soli). Položi in pritrdi šal na mizo na zganjeno rjuho. Potem pomakaj belo volneno krpo v pripravljeno tekočino ter drgni z njo po ruti in sicer v isti smeri kakor tečejo niti. Tako očedi ruto na obe strani. Če je ruta zelo umazana, jo namakaj četrt ure v omenjeni tekočini, potem jo zbrisi na obeh straneh s suho flanelo in jo zlikaj preko druge, suhe rute.

(Volneno ali bombažev obleko) občutljive barve operi tako-le: Zreži svež divji kostanj na listke, katerih vzemi polno pest na dva litra vode. Ta kostanj kuhaj pol ure, potem ocedi vodo in ko je hladna, operi v njej obleko, nato jo pa izplakni v čisti vodi, kateri si primešala nekoliko kisa. Obleke nikar ne ovijaj, nego jo deni za nekaj časa med suhe robe (rute), da se ne dotikajo mokri deli drug drugega ter da se obleka nekoliko osuši. Potem jo obesi v senco. Počasno sušenje škoduje barvam. Zato je dobro, če visi obleka na preplihu.

(Škornji in čevlji) ostanejo mehki in trpežni, če jih — dokler so še bolj novi — večkrat namažeš z glicerinom, to pa gornje usnje kakor podplate. To storiš najlažje zvečer, da so čevlji do jutra, ko jih obuješ, že popolnoma suhi. Če postopaš tako z obuvanjem, ne potrebuješ skoro nobenega drugega mazila, ker ostane voljno in nepremočljivo.

Zakon za zavarovanje delavcev v praksi I

Parkrat smo se že oglašili v nadi, da se vendar pri okr. uradu za zavarovanje delavcev, kaj zgane, odnosno, da bo ta inštitut poizkušal razne nezdrave pojave odstraniti. Zdi se pa, da je vsa kritika brezpomenbna in da se kratkomo, vedoma presliši. Treba bo torej znova povzdigniti glas, in sicer tako močno, da ga sliši vsa objektivna javnost. Danes je delodajalec pri okrožnem uradu predmet izkoriščanja. Seveda ima zavod na svoji strani razne zavite zakone, katerih se z vso vmeno poslužuje. V naslednjem par citatov, ki govorijo o privilegiranih tradicijah okrožnega zavoda. Na čelni strani plačilnih nalogov je tiskano, ugovor zoper predpis prispevkov nima odločilne moči. Ali se ne sliši to lepo? Na ta način je lahko sestavljen plačilni nalog poljubno pogrešno, kar je faktično pri okrožnem uradu akutna bolezen, a je vendar polnomočen. Poznamo slučaje, da so delavci po pravilni odjavi, delali že več mesecev pri drugem podjetju, dočim se prejšnjemu podjetniku še vedno, zanje zaračunava. Reklamacije in urgence so seveda defektne. Okrožni urad možato molči! Na pravkar pojasnjen način, izgubi mnogoteri delodajalec ogromne svote. Gospodje pri zavodu menda mislijo, da delodajalec lahko plača. Take reakcionarne in neosnovane metode bo treba nujno izločiti. V vrstah upravnega aparata vlada pri imenovanem zavodu kaos.

Nad vse lepa ironija je tudi to, da računa zavod pri dostavi računa 4 Din za opomin, kar je protizakonito, nevarno in umstveno nepojmljivo. Toda faktično se to dogaja. Pri največji potrpežljivosti, bomo prisiljeni podvzeti vsa razpoložljiva, četudi neprijetna sredstva, da se ves ta smrad razkuži. Dolžnost trg. in obrt. zbornice bo, da se postavi na stran pridobitnih krogov. Seveda bo dolžnost vsakega posameznika, da ne bo spriču vsega, kar se mu nepravilnega dogodi, indiferenten. Na vsako nepravilnost, naj se krepko reagira! Nismo nikoli malkontenti, pač pa ljudje, ki se ne puste izrabljati! To naj si zapomnijo merodajni gospodje! V bran torej proti krivici! Na krov za naše najprimitivnejše pravice! Ponovno prosimo za razne zavarovanja se tičeče podatke na spodnji naslov!

Obrtno društvo za Zagorje in okolico v Zagorju ob Savi.

Priporočamo tvrdko

Josip Petelinc,
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

Najcenejši nakup nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in ružavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt. Na veliko in malo.

Raznoterosti.

Venčanje nevest. Običaj, da okitimo nevesti glavo z vencem, je jako star in se je ohranil še iz poganskih časov. Že stari Grki in Rimljani so uporabljali venec. Pa ne samo nevesto, tudi ženina so okitili s cvetličami in z vencem in to največ židje. Pri Grkih je imela nevesta venec iz mirte. Mirtovo drevesce je bilo namreč posvečeno Afroditi, boginji ljubezni. Ta venec ni bil nevesti samo okras na dan poroke, nego je bil tudi znak poštrevovalne ljubezni, katere zaščitnica je bila Afrodita. Ta grški običaj so sprejeli tudi Rimljani, ki so prišli v dotik z Grki. Pri kristjanih je dobilo venčanje z mirto še globlji značaj in pomen. Pri njih je poročni dan prvi dan novega življenja, ki temelji na vztrajni in poštrevovalni ljubezni. Zato so prevzeli kristjani v znak trnine in zveste ljubezni običaj Orkov in Rimljanov ter tudi venčajo neveste z mirtom. Sicer so nekateri cerkveni velikaši napadali in obsojali to pogansko žego; vendar je že v 4. stoletju postala splošna in povsod razširjena. Samo brezstane neveste ne smejo nositi mirtovega venca. Sčasoma se je izgubil pomen mirte in po nekaterih krajih so začeli venčati neveste z drugimi cvetličami, kakor n. pr. v Italiji in Švici z belimi vrtnicami in naglij, na Angleškem in Francoskem in južnem Nemskem s pomarančevim cvetjem. Na Češkem, Hrvatskem in pri nas pa venča narod prav pogosto neveste z rožmarinom.

Otročji dvoboj. V St. Goarshausenu sta se spila dva štirinajstletna dečka in si napovedala dvoboj. V dvoboju sta se potem tako mesarila, da je eden na mestu umrl, drugega so pa težko ranjenega prepeljali v bolnico.

Taksa za advokate. V Ingolstadtu je neki advokat pri sodniški razpravi zabrusil nekemu policijskemu uradniku v obraz, da je tako zabit, da čuje, kako trava raste. Žaljeni uradnik je vsled te opazke dvignil tožbo in sodišče je advokata obsodilo na precej občutno globo.

Salamonska sodba. Neki sodnik v Huntingtonu v Virginiji je kaznoval nekoga moža ne z zaporko, ampak z delom v pralnici njegove žene. Tega človeka je težila njegova žena, da se ne briga niti za svojo družino, da se ne poprime nikakoga dela, ter da hoče živeti le ob tem, kar zasluži žena z naporom delom v pralnici. Mož se je izgovarjal s tem, da bi sicer rad delal, da pa momentano ne more dobiti nikakega posla. »Ali bi vi sprejeli vsako delo,« ga vpraša sodnik. »Vsako,« je bil odgovor. »Dobro. Čujte torej svojo obzornost. Pojdite z ženo domov in ji od zora do mraka pomagajte v pralnici in to toliko časa, dokler ne dobite dela drugod. Ako se temu ne boste strogo pokorili, oddani boste takoj v zapori!« S kislim obrazom je mož svojo obsodbo vzel na znanje.

(Trdoživ krapl.) O silni odpornosti krapov proti mrazu pripoveduje Heyking. Sredi trde zime je dobil po železnici sod živih krapov. Pošiljka je bila prepoznana natančno, tako da so ostali kraplji pri 20 stopinjah Celzija pod ničlo vso noč na postaji. Vsečina sode je bila ena sama ledena kepa in železniški uradnik je opravičeval zamu-

do s tem, da so bili kraplji že tak popolnoma zmrzni, kot so doslej. Kljub temu jih je Heyking tekem treh dni v bazenu za postavljanje odstavil in razen dveh vse rešil. Čez nekaj dni nato je pripovedoval ves dogodek prijatelju, ki se je znanstveno bavil z ribarstvom, a je prebival v drugem mestu, oddaljenem 10 ur po železnici. Zmenila sta se, da mu jih Heyking pošlje 10 komadov; toda da se preskusi odpornost krapov, naj jih odpremi suhe v zaboju. Tako se je tudi zgodilo. Kraplji, zaviti v meker mah, so bili pri 3 stopinjah Celzija deset ur na vožnji, a niso poginili. Celo prav imenitno so uspevali in je bilo njih številno potomstvo brez vsakih napak. — Drug slučaj nam trdoživost krapov še bolj predoči. Nekoč so jih lovili in pri tem metali kar na breg v visoko travo. Po končanem lovu so jih pobrali in odpravili, enega pa pozabili. Našel ga je šele drugo jutro posestnik. Ponoči je bila huda slana. Kraplji je ležal na eni strani in bil popolnoma trd; a mrtve še ni bil. Varno ga je nesel domov in dal zopet v vodo. Čez pol dne si je krap že opomogel in živel še dalj časa, dokler ga ni zadel usoda v kuhinji. — Vsekakor nam pričata omenjena primera o velikanski življenski sili krapov, ki je morda, kar se tiče nizkih temperatur še večja od jegulje.

(Prvo pomarančno drevo v Evropi.) L 1411 je pri Pampeloni v Navarri bilo vsajeno pomarančno drevo, ki so ga kakih

90 let kasneje poslali kot darilo na Francosko v Chantilly. Ko so ga prepeljali s Pirenejev v omenjeni kraj, je ljudstvo od vseh strani drlo skupaj, da bi si ogledalo in občudovale prvo pomarančno drevo. Sedaj se to nahaja v Versaju in je vsilil visoki starosti še vedno sveže in trdno.

(Čudežna moč safirja.) V srednjem veku, kakor znano, so mnogim vrstam dragocenih kamnov, raznim zeliščem in živalskim priplisoval skrivno moč, da zamorejo na primer ozdravljati gotove bolezni. Največ takih lastnosti so pripisovali safirju. Ta kamen je po trditvi tedanjih pisateljev in učenjakov ozdravil ne le vseh mogočih ran, marveč je bil tudi izborno sredstvo zoper potenje in glavobol, bržko se ga je spravilo v zvezo z bolnim delom telesa. Preden pa se je vse to zgodilo, so morali ta čudežni kamen dati za nekoliko trenutkov v mrzlo vodo. Da, trdilo se je celo, da safir krepi telo, vpliva na mišljenje in navaja k čednostnemu življenju. — Več se od kamena res ne more zahtevati.

Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.—. Lekarnar Eug. V. Feller, Stuhica Donja, Elza-trg št. 344. Hrvatska.

Od hiše do hiše

gre glas o izvrstni kakovosti
MILA „GAZELA“
ki se odlikuje po svoji izdatnosti
in obilnih penah.

1 meter domačega platna

da tovarna ŠINKOVEC, Grosuplje, za
2 kg prediva ali 14 kg godenega
oziroma 20 kg surovega lanišča.

Ekonom

z večletno prakso, star 37 let, samski, želi mesta oskrbnika na kakem večjem posestvu. Ponudbe pod „EKONOM“ na upr. listo.

Vila Lasie

hiša s 6 sobami, kuhinjo, kletjo in vežo, zidana in krita z opeko, v dobrem stanju in le 10 minut od mesta Kočevja, se prostovoljno po ugodni ceni prodaja. Več o tem pri Jožef Verderberju, krojaškem mojstru v Stari cerkvi ali J. Povšetju, gostilničarju ravno tam.

Lisičje kože,

divjačine, tudi verberične. kupuje skozi celo leto v vsaki množini

D. Zdravšč trgovina z usnjem
Ljubljana, Florjanska ul. 9.

Rud. Wibmer

in
Karl Härdtel

goljišča trt, sadnega in gozdnega dravlja družba s o. z. v Ptuj.
Oplemenitve v najbolj izkušenih vrstah opilejne na Rupestris Göthe 9. Rip. x Port. Sol. x Rip 1616. Rip. x Berl. koreninske trte v zgoraj omenjenih vrstah in rezane trte. Različne vrste sadja. Gozdna drevesa niso več na razpolago.

Proda se

pod (skedenj)

v najboljšem stanju iz hrastovega lesa, 20 m dolg in 6 m širok. Cena se izve pri g. Jarcu, Novo mesto št. 109.

Prva slovenska izdelovalnica
USNJATIH OBLEK
Drago Schwab
Ljubljana, Dvorni trg 3.
Zahtevajte vzorce.

Na prodaj je 2000 lepo

ukoreninjenih brekovih drevesc

najboljših sočnih vrst, kakor krvavo - rdeča, bele, rumene itd. Cena za nad meter visoke je 5 Din, pod meter visoke pa 3 Din. Naročilo naj bo vsaj za 25 komadov. Pri naročilih naj se navede natančen naslov in zadnja železniška postaja.

Z razpošiljavitvijo se prične prve dni meseca marca po povzetju. Za obilna naročila se priporoča

Anton Žagar,
Besnica št. 25, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani.

Pri nakupu

samo čehoslovaški izdelek, se priporoča domača trgovina

pri „**Češniku**“, Ljubljana, Langarjeva, Stritarjeva ulica.

Opozarjamo ženske in neveste pri nakupu upr. (balisa)!

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG

D. D. V LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industr. podjetja in razpečava na debelo.

Inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briki.

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15/I.

novodošlega pomladanskega in letnega blaga za ženske in moške obleke, perilo, žifon, kotonina, oksford, cefir, cvilih, odeje, koci, posteljne garniture i. dr.

opozarjamo ženske in neveste pri nakupu upr. (balisa)!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Cene znatno nižje in zmerne!

Največja tovarna umetnih gnojil nam je pustila svoje izdelke v razprodajo po celi Sloveniji in smo s tem dosegli največji napredek za naše poljedelstvo ter Vam priporočamo nakup po sledečih izjemnih cenah:

rudniški superfosfat 16%	100 kg	160 Din
kalijeva sol 40—42%	"	155 "
kostni superfosfat 18—20%	"	250 "
apneni dušik 18—20%	"	315 "
kajnit 14—15%	"	70 "
rožena moka	"	400 "

Navedene cene se razumejo bruto za neto v vrečah po 100 kg franko postaja Ljubljana, odnosno franko skladišče, Kolodvorska ulica 7 in brezobvezno. Za pristnost jamčimo in Vam prilagamo obenem navodila za gnojenje in pričakujemo, da Vam naša ponudba najbolj ugaja. Pri odjemu celega vagona znaten popust.

Priporočamo se cenj. naročilom in beležimo z združenim pozdravom:

„EKONOM“
osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani,
reg. zadr. z omejl. zav.

Jadranska banka d. d. Beograd

Delniška glavnica:
Din. 60,000.000

Centrala (začasno) Ljubljana

Rezerve:
Din. 32,515.000

Podružnice:

Beograd Bled Cavtat Celje	Dubrovnik Ercegnovi Jelsa Jesenice	Korčula Kotor Kranj	Ljubljana Maribor Metković Prevalje	Sarajevo Split Šibenik Zagreb
------------------------------------	---	---------------------------	--	--

Naslov za brzojave: JADRANSKA

Amerikanski oddelek — Potniški urad

INOZEMSKA ZASTOPSTVA: ITALIJA: Banca Adriatica, Trst, Opatija, Zadar. AVSTRIJA: Adriatische Bank, Dunaj. JUŽNA AMERIKA: Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir, Puerto Natales.

AFILACIJA: Frank Sakser State Bank, 82 Cortland St. New York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih sveta in se peča z vsemi bančnimi posli.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 17,500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavl: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd